Indijski sod smodnika

Kristjani in druge verske manjšine v Indiji nenehna tarča vladne diskriminacije

Ko je na sklepni slovesnosti ob dnevu republike v New Delhiju ta teden vojaška godba zaigrala krščansko skladbo *Abide with me*, si je John Dayal, 71-letni indijski katoličan in borec za človekove pravice, vsaj za trenutek oddahnil. »Majhna zmaga zdrave pameti,« je komentiral na svojem facebookovem zidu dober teden prej, ko je indijska vlada zaradi številnih ogorčenih odzivov sklenila, da pesmi vendarle ne umakne s programa. Menda najljubša pesem indijskega borca za neodvisnost Mahatma Gandija, ki jo je napisal škotski anglikanski duhovnik, je bila obvezen del državne slovesnosti vse od 26. januarja 1950, ko je Indija postala neodvisna država, in zato pomemben simbol. Nedavna namera vlade, da jo letos zamenja s skladbo hindujskega avtorja, pa je le še eden od njenih odločnih korakov v smeri, da to državo naredi popolnoma hindujsko.

Dejavna in napadana Cerkev

»Najbolj zaskrbljujoče je, da nas poskušajo ločevati glede na versko pripadnost. Vsi smo državljani Indije. To politiko ločevanja je treba ustaviti, če hočemo ohraniti mir in sožitje ter okrepiti demokracijo in razvoj naše države,« je za agencijo Fides povedal John Dayal septembra lani, ko je v Džarkandu, zvezni državi na vzhodu Indije, policija aretirala katoliškega duhovnika in katehista zaradi »nasilnega spreobračanja in nezakonite posesti«.

To je bil sicer eden od milejših primerov vladnega nasilja nad kristjani, ki v državi z 1,3 milijarde prebivalstva predstavljajo le drobno manjšino (2,3 % oz. 28 milijonov). Odkar je oblast leta 2014 prevzela hindujska nacionalistična stranka (BJP) s predsednikom vlade Narendro Modijem na čelu, se je diskriminacija kristjanov in drugih verskih manjšin pa tudi nasilje nad njimi v večinsko hindujski (80 %) Indiji močno povečalo. Napadi na duhovnike in vernike, vandalsko onečaščanje ali celo rušenje cerkva, nasilne prekinitve molitev in obredov, preiskave redovnih hiš, župnišč in izobraževalnih ustanov, nasilno spreobračanje v hinduizem, ustrahovanja in grožnje postajajo stalnica v življenju kristjanov.

Spomnimo, Katoliška cerkev je v Indiji med največjimi nedržavnimi institucijami, ki se borijo proti revščini, nerazvitosti in boleznim. Zelo pomembno vlogo imajo

katoliške izobraževalne, zdravstvene in socialne ustanove z bolnišnicami, sprejemnimi centri za ljudi s posebnimi potrebami, gobavce, bolnike z aidsom. Mati Terezija in njene misijonarke ljubezni so le ena od najbolj znanih skupin, ki so svoje življenje posvetile človekoljubnemu delu v Indiji.

Ekstremistične hindujske skupine, ki jih podpira vlada, pa kljub temu vedno glasneje zahtevajo, da je treba iz Indije izgnati vse tuje misijonarje. Ti naj bi namreč po njihovem družbeno delo uporabljali kot pretvezo za spreobračanje hindujcev v kristjane. Po poročanju UcaNews je tako indijska vlada avgusta lani zavrnila podaljšanje vize 86-letni sestri usmiljenki. Sestra Enedina, ki je več kot 50 letih delala med ubogimi Indijci kot zdravnica in učiteljica, je po vložitvi vloge izvedela, da mora v desetih dneh zapustiti državo.

Pogrom nad kristjani leta 2008

Najhujši napad na kristjane so izvedli hindujski skrajneži v Kandhamalu v Orissi, državi na vzhodu Indije, avgusta 2008, kot povračilo za umor hindujskega voditelja Swamija Lakšmanananande. V več mesecev trajajočih napadih je umrlo več kot 100 kristjanov, več tisoč je bilo ranjenih, 300 cerkev in 6.000 hiš je bilo požganih, več kot 50.000 ljudi je moralo zapustiti svoje domove. Za storjene zločine je bila obsojena le peščica ljudi.

John Dayal, ki je bil v času krvavih napadov predsednik Vseindijske katoliške zveze (AICU), najstarejšega laiškega gibanja v vsej Aziji, je ob 10. obletnici napada napisal odprto pismo papežu Frančišku s pobudo za razglasitev žrtev iz Kandhamala za mučence. Dayal tudi sicer s članki, pismi in objavami na družbenih omrežjih vztrajno opozarja na napade na kristjane. Nekdanji novinar, vojni dopisnik in urednik je že več kot 40 let eden najvidnejših krščanskih aktivistov ne le v Indiji, pač pa tudi v celotni južni Aziji. Njegova ekumenska prizadevanja so tudi privedla do ustanovitve AICC. Zaradi vztrajnega zavzemanja za kristjane in druge verske manjšine je Dayal pogosto tarča takšnih in drugačnih napadov: od najrazličnejših lažnih obtožb do množičnih groženj na družbenih omrežjih, celo grožnje s smrtjo.

Diskriminatorni zakono državljanstvu

19. decembra lani je John Dayal več ur preživel v priporu; skupaj z več tisoč drugimi so ga aretirali med demonstracijami proti novemu zakonu o državljanstvu, ki omogoča indijsko državljanstvo priseljencem vseh ver, razen

muslimanom. Obenem z novim zakonom je vladajoča stranka BJP konec lanskega leta napovedala popis vseh prebivalcev in pregon ilegalnih priseljencev. Mnogi od 200 milijonov muslimanov, ki živijo v Indiji, pa tudi mnogi pripadniki drugih verskih manjšin nimajo dokumentov, s katerimi bi dokazali indijsko državljanstvo, zato je novi zakon razumljivo sprožil val protestov po vsej državi.

Med protestniki torej niso le muslimani, ampak tudi številni drugi Indijci, ki so prepričani, da državljanstvo ne sme biti povezano z versko pripadnostjo. Temu mnenju se je pridružila tudi Katoliška cerkev in 26. januar razglasila za dan varstva ustave. Minulo nedeljo so tako v številnih cerkvah ob koncu maše prvič v zgodovini prebrali uvodno besedilo ustave, ki poudarja demokratična načela indijske države: pravičnost, svobodo, enakopravnost in bratstvo vseh njenih državljanov. V Kalkuti so na pobudo nadškofa Thomasa D'Souze v podporo indijski ustavi organizirali tudi človeško verigo.

Nevarno nabiranje volilnih točk

Država na (večinoma mirne) proteste po vsej državi odgovarja s policijskim nasiljem. Sovražni napadi na muslimane, kristjane in druge verske manjšine so bili za Modijevo stranko že v preteklosti priljubljen način nabiranja volilnih točk. Kot ugotavlja tednik Economist, je žalostna resnica, da ustvarjanje napetosti na področju verske in narodne pripadnosti Modiju in njegovi stranki politično zelo koristi. To namreč podžiga aktiviste stranke in njihove zaveznike v hindujskih nacionalističnih skupinah, obenem pa odvrača pozornost od neprijetnih tem, kot je indijska ekonomija.

Boj Johna Dayala in njegovih somišljenikov torej močno presega boj za pravico do veroizpovedi. Borijo se za obstoj svoje demokratične države.